

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI
VAKUFСКА DIREKCIJA SARAJEVO

Broj: 09-10-1282-1/13.

Datum: 02. zu-l-hidždže 1434. h.g.
07. oktobar 2013. godine

URED ZA BOŠNJAČKU DIJASPORU
n/r mr. Mirsad Kalajdžić, rukovodilac Ureda

Predmet: Dostava Prijedloga Pravila o pravnom statusu i uvakufljenju imovine u dijaspori,-

Poštovani,

Kao što Vam je poznato Vakufska direkcija je preduzela određene aktivnosti po pitanju uređenja pravnog statusa vakufske imovine u bošnjačkoj dijaspori. U tom smislu dana 16.11.2012. godine dostavili smo Vam Prednacrt Pravila o pravnom statusu vakufske imovine u bošnjačkoj dijaspori kako biste prosljedili svim organima islamske zajednice u bošnjačkoj dijaspori da bi nam u roku od 60 dana dostavili svoje stavove i mišljenje vezano za uređenje pravnog statusa vakufske imovine u bošnjačkoj dijaspori.

Potom je na adresu Vakufske direkcije pristiglo nekoliko prijedloga iz dijaspore, te je direktor Vakufske direkcije prilikom posjete dijaspori upoznao džemate sa prijedlogom pravila i šta ista podrazumjevaju. U prisustvu direktora Vakufske direkcije u određenim džematima su održane rasprave, a na licu mjesta se napravio uvid u stanje vakufske imovine.

Nakon toga je Komisija Vakufske direkcije sačinila Prijedlog Pravila koji je Upravni odbor Vakufske direkcije usvojio, a koji Vam se sada kao Prijedlog Pravila dostavlja da bi ste ga u toj formi uputili na javnu raspravu svim organima islamske zajednice u bošnjačkoj dijaspori. Svi zainteresirani imaju pravo dostaviti svoje eventualne prijedloge i sugestije na Prijedlog Pravila o pravnom statusu i uvakufljenju imovine u bošnjačkoj dijaspori.

Stoga Vas molimo da ovaj Prijedlog Pravila dostavite svim organima islamske zajednice u bošnjačkoj dijaspori kako bi nam u roku od 60 dana dostavili svoje stavove i mišljenje vezano za uređenje pravnog statusa vakufske imovine u bošnjačkoj dijaspori kako bi ga potom uputili Rijasetu na saglasnost.

Es-selamu alejkum!

Prilog:
- Prijedlog Pravila

DIREKTOR
Sehid Zajimović
mr. Šehid Zajimović

PRIJEDLOG

U skladu sa članom 36. Statuta Vakufske direkcije, Upravni odbor Vakufske direkcije donosi sljedeća

PRAVILA o pravnom statusu i uvakufljenju imovine u bošnjačkoj dijaspori

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilima se uređuje pravni status vakufske imovine u bošnjačkoj dijaspori (u daljem tekstu: dijaspora), način uvakufljenja vakufske imovine u dijaspori, način upravljanja vakufskom imovinom u dijaspori, vođenje evidencije vakufske imovine u dijaspori.

Pod dijasporom koja je predmet ovih Pravila se podrazumjeva bošnjačka dijaspora koja je definisana Ustavom Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: IZ u BiH)

Član 2.

Vakufska imovina u bošnjačkoj dijaspori u cjelosti uživa svu pravnu zaštitu koja je Ustavom IZ u BiH propisana za vakufsku imovinu.

II NAČIN UVAKUFLJENJA NEPOKRETNE I POKRETNE IMOVINE

Član 3.

Vakufska imovina u dijaspori je imovina koja se uvakufjuje u duhu šerijatskih propisa, a prema procedurama propisanim Pravilima o uvakufljenju broj 09-03-2-192/11. od 04.03.2011. godine.

Član 4.

Zahtjev za uvakufljenje imovine mogu podnijeti sva pravna i fizička lica koja su vlasnici nepokretne ili pokretne imovine koja se želi uvakufiti.

Zahtjev obavezno sadrži podatke o vakifu, podatke o imovini koja se uvakufjuje, uslove uvakufjenja kao i način upotrebe imovine koja se uvakufjuje.

Zahtjev iz prethodnog stava se podnosi neposredno mjesno nadležnom džematu ili direktno Islamskoj zajednici koja je organizirana za pojedine zemlje dijaspore koji ispituju zahtjev i pravni status imovine.

Ukoliko imovina koja se uvakufjuje zadovoljava prihvatljive uzuse uvakufjenja zahtjev za svom popratnom dokumentacijom se dostavlja Vakufskoj direkciji koja ispituje sve bitne činjenice.

Ukoliko Vakufska direkcija ocijeni da je uvakufljenje opavdano prijedlog za uvakufljenje se dostavlja Rijasetu IZ u BiH.

Rijaset IZ u BiH donosi Odluku o uvakufljenju, nakon koje Vakufska direkcija izdaje vakufnamu shodno postojećim Pravilima.

Nakon izdavanja vakufname mjesno nadležna Islamska zajednica u dijaspori, odnosno džemat provodi postupak prijenosa vlasništva nad imovinom koja se uvakuflije.

Imovina se knjiži na pravno lice u ime kojeg se uvakuflije imovina, s tim da to pravno lice mora biti osnovano u okvirima Islamske zajednice.

III UPRAVLJANJE I KORIŠTENJE VAKUFSKOM IMOVINOM U DIJASPORI

Član 5.

Vakufskom imovinom u dijaspori direktno upravljaju Islamske zajednice koje su osnovane shodno pozitivnim propisima matičnih država (u daljem tekstu: IZ u dijaspori), a ako ne postoje Islamske zajednice onda džemati.

IZ u dijaspori, odnosno džemati su obavezne da u okvirima svojih organizacija osnuju posebno tijelo koje će voditi brigu o poslovima koji se tiču upravljanja i raspolaganja vakufskom imovinom.

Tim tijelom predsjedava predsjednik IZ u dijaspori, odnosno predsjednik džemata, a obavezan član tih tijela je vjerski službenik za to područje, kao i predstavnik Vakufske direkcije kojeg imenuje Vakufska direkcija.

Član 6

Vakufska imovina se koristi shodno uvjetima propisanim u vakufnami i to od strane subjekata u ime kojih je uvakufljena imovina.

Prilikom upravljanja i raspolaganja vakufskom imovinom obavezno se primjenjuju šerijatska pravila o neutuđivosti vakufa kao i sva pravila i propisi koji su doneseni u okvirima IZ u BiH i njenih ustanova.

IV EVIDENCIJA VAKUFSKE IMOVINE

Član 7.

Pod evidencijom se podrazumjeva evidencija sve nepokretne vakufske imovine sa kojom upravljaju IZ u dijaspori. Evidenciju iz prethodnog stava vodi Vakufska direkcija u okvirima uspostavljenog informacionog sistema.

Vakufska direkcija vodi i evidenciju svih ugovora o zakupu na koje pojedinačno daje saglasnost.

V PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 8.

IZ u dijaspori se obavezuje da će svoje statute uskladiti sa ovim Pravilima, a Vakufska direkcija Sarajevo se obavezuje da će nakon stupanja na snagu ovih Pravila uskladiti Pravila o uvakufljenju.

Član 9.

Postupak uvakufljenja propisan pravilima navedenim u članu 1. stav 2. ovih Pravila se imaju u cjelosti poštivati.

Član 10.

Ova Pravila stupaju na snagu nakon davanja saglasnosti od strane Rijasetu IZ u BiH.

**PREDSJEDNIK UPRAVNOG ODBORA
VAKUFSKE DIREKCIJE**

dr. Mustafa Hasani

Broj:

Obrazloženje

Zbog ukazane potrebe i sve češćih pitanja iz bošnjačke dijaspore, a vezano za utvrđivanje pravnog statusa vakufske imovine u dijaspori, Upravni odbor Vakufske direkcije na svojoj 33. sjednici održanoj 26. septembra 2012. godine, a na prijedlog direktora, raspravljao je po ovom pitanju.

Nakon rasprave na Upravnom odboru o ovom pitanju Vakufska direkcija je uradila prednacrt Pravila o pravnom statusu vakufske imovine u dijaspori. Upravni odbor je 07. 11. 2012. godine predložena pravila usvojio u formi prednacrt.

Vakufska direkcija je 31.10.2012. godine donijela Odluku kojom je otvorena javna rasprava za utvrđivanje statusa vakufske imovine u dijaspori. Odlukom je definisano da sve zainteresirane ustanove Islamske zajednice u BiH i dijaspori, kao i svi uposlenici Islamske zajednice u BiH i dijaspori imaju pravo i obavezu da Vakufskoj direkciji dostave mišljenje i stavove povodom utvrđivanja statusa vakufske imovine u dijaspori.

Vakufska direkcija je otvorila javnu raspravu povodom ovog pitanja i ostavila određeni period za dostavljanje prijedloga, primjedbi i sugestija.

Na adresu Vakufske direkcije pristiglo je nekoliko prijedloga. Direktor Vakufske direkcije je prilikom posjete dijaspori upoznao džemate sa prijedlogom pravila i šta ista podrazumjevaju. Uz prisustvo direktora Vakufske direkcije u određenim džematima su održane rasprave, na licu mjesta se napravio uvid u stanje vakufske imovine.

Javna rasprava i posjeta direktora nekim zemljama zapadne Evrope u kojim egzistira Islamska zajednica bošnjaka pokazala je da Islamska zajednica u BiH ne može biti vlasnik nekretnine u drugim državama odnosno konkretno u dijaspori. Obzirom na tu činjenicu postavilo se pitanje pravnog ustrojstva imovine u dijaspori, odnosno njenog vezivanja za Islamsku zajednicu u BiH. Ispostavilo se da je ta vrsta vezivanja moguća samo putem vakufa, odnosno putem provođenja inteme procedure uvakufljenja unutar Islamske zajednice i podvođenja pod šerijatske norme upravljanja i raspolaganja tom imovinom od strane struktura iz dijaspore.

Zbog toga je ovim prijedlogom Pravila o pravnom statusu vakufske imovine u dijaspori određeno da je vakufska imovina u bošnjačkoj dijaspori imovina koja se uvakufљуje u duhu šerijatskih propisa, a prema procedurama propisanim Pravilima o uvakufljenju koja važe za BiH. To znači da bi sve ustanove u dijaspori koje posjeduju vlastitu imovinu trebale pokrenuti proceduru uvakufljenja te imovine kako bi ista zvanično postala vakuf. Formalno pravno u tim zemljama imovina ne bi mogla glasiti na Islamsku zajednicu u BiH zbog restrikcija prema stranim fizičkim i pravnim licima, ali bi postojala obaveza organa islamskih zajednica Bošnjaka u dijaspori poštivanja normativnih akata Islamske zajednice u BiH kada je u pitanju upravljanje i raspolaganje vakufskom imovinom.

Međutim, obzirom da Islamska zajednica u BiH ne može biti vlasnik tih objekata, postavlja se isto tako pitanje kako zaštititi te objekte, odnosno kako iste uključiti u postojeći sistem upravljanja i raspolaganja vakufskom imovinom.

U nekim državama gdje žive Bošnjaci postoji veći broj džemata. Svaki džemat je zasebna organizaciona jedinica i funkcioniра samostalno. Ne postoji jasna povezanost između džemata u jednoj državi, odnosno ne postoji centralna ustanova koja kordinira ili vrši kontrolu nad

upravljanjem i raspolaganjem imovinom džemata (osim u državama gdje postoji islamska zajednica Bošnjaka na višem nivou)

Vakufska direkcija je mišljenja da provođenjem procedure uvakufljenja imovine u dijaspori bez rješavanja imovinskih promjena neće imati efekta, odnosno džemati osim šerijatske obaveze neće morati konsultirati ili tražiti mišljenje Rijasetu ili Vakufske direkcije za raspolaganje imovinom.

Vakufska direkcija smatra da bi u svakoj državi u kojoj postoji veći broj džemata trebala biti formirana centralna ustanova (Fondacija) ili centralni odbor koji bi upravljao i vršio kontrolu raspolaganja vakufskom imovinom. Centralna ustanova bi bila direktno vezana za Rijaset IZ ili Vakufsku direkciju, te na taj način bi se i u dijaspori zaokružio sistem upravljanja i raspolaganja vakufskom imovinom. Centralna ustanova bi bila registrirana u skladu sa zakonskim procedurama te zemlje, vjerovatno kao nevladina organizacija. Imovina džemata iz te države bi mogla biti uknjižena kao imovina te centralne ustanove, ali bi mogla ostati uknjižena i kao imovina džemata s tim da bi kroz svoje statute džemati morali ugraditi odredbe koje će ih vezati za centralnu ustanovu kada je u pitanje raspolaganje i upravljanje imovinom. Članovi Upravnog odbora bili bi po jedan član iz svih džemata, glavni imam, član ispred Vakufske direkcije.

U dijaspori gdje postoji registrovana Islamska zajednica bošnjaka, unutar te ustanove potrebno je formirati samo odjel koji će voditi brigu o vakufskoj imovini u toj državi.

Gdje ne postoji centralizovana ustanova sve ove poslove do osnivanja centralizovane ustanove radit će džemati.

Obzirom da kompleksnost ovog pitanja Upravni odbor je na sjednici održanoj 23.07.2013. godine usvojio Prijedlog Pravila te donio odluku kojom se utvrđuje Prijedlog pravila i ista se sada kao Prijedlog Pravila daju na javnu raspravu. Svi zainteresirani imaju pravo dostaviti svoje eventualne prijedloge i sugestije na Prijedlog Pravila o uvakufljenju vakufske imovine u bošnjačkoj dijaspori.

Obrazloženje članova Pravila

Član 1. i 2. Prijedloga Pravila definiraju osnovne elemente ovih pravila.

Član 3. reguliše proceduru uvakufljenja imovine te određuje da se ona provodi u skladu sa Pravilima o uvakufljenju koja već postoje.

Član 4. Prijedloga Pravila određuje sami postupak i proceduru uvakufljenja, kao i ustanove odnosno organe koji provode proceduru uvakufljenja. Isti član definiše izdavanje vakufname i uknjižbe imovine koja je uvakufljena.

Član 5. i 6. reguliše pitanje upravljanja i raspolaganja vakufskom imovinom te je određeno koji organi imaju pravo upravljati vakufskom imovinom i pod kojim uslovima. Pod upravljanjem vakufskom imovinom podrazumjeva se korištenje vakufske imovine u skladu sa normativnim aktima i šerijatskim propisima, dok pod pojmom raspolaganje vakufskom imovinom podrazumjeva se između ostalog i prometovanje vakufske imovine (zamjena, transformacija).

Član 7. reguliše pitanje evidencije i obaveze vođenja evidencije o vakufskoj imovini od strane Vakufske direkcije.

Član 8., 9. i 10. su prelazne i završne odredbe koje određuju obavezu usklađivanja statuta Islamskih zajednica u dijaspori sa ovim Pravilima.